

លោកស៊ែនទុនអង្គភាពប្រជាពលរដ្ឋនាមខំពូល
នៃសង្គមប្រជាពលរដ្ឋនាមខំពូល

ព័ត៌មានពិស្ងុអំពីការងារកំណត់សារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

ភាគីដោកំណត់សារ: លោក ឡើត សំផន

ដាក់ដួន: អគ្គដំនីជប្រជាពលរដ្ឋនាមខំពូល

ភាសាណើម: ខ្មែរ

កាលបរិច្ឆេទកសារ: ថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥

អាជ្ញាធបត្របញ្ជី
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃទី (Date): 12-Jan-2015, 13:34
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់កំណត់សារ

ចំណាត់ថ្នាក់កំណត់សារនឹងរឿងដោយភាគីដោកំណត់សារ: នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ចំណាត់ថ្នាក់កំណត់សារដោយអគ្គដំនីជប្រជាពលរដ្ឋនាមខំពូល: ជាទាមរយៈ/Public

ប្រភេទចំណាត់ថ្នាក់:

ពិនិត្យរឿងវិញ្ញាប័ណែនកសារចំណាត់ថ្នាក់ណែនាំអាសយដ្ឋាន:

ឈ្មោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកដោយកសារនឹងរឿង និងកសារ:

ហត្ថលេខា:

បច្ចុប្បន្នរបស់ប្រធានាធិបតេយ្យ នាយករដ្ឋមន្ត្រី ឡើត សំផន និង “សំណើបានក្រោមរបស់ប្រធានាធិបតេយ្យ”
និង “សំណើបានក្រោមរបស់ប្រធានាធិបតេយ្យ”

ដាក់ដោយ:

មេដារីការពារក្តីណាក ឡើរ សំផន

មេដារី គង់ សំអុន

មេដារី Agnieszka GUILLE

មេដារី Arthur VERCKEN

ដាក់ដួន:

អគ្គដំនីជប្រជាពលរដ្ឋនាមខំពូល:

ថីក្រម គង់ ស្រីម

ថីក្រម Agnieszka KLONOWIECKA-MILART

ថីក្រម ស៊ិរិន្ទុរ៉ា

ថីក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE

ជំនួយការ៖

លោកស្រី សែង សុជាតា
កញ្ញា Marie CAPORTORTO
កញ្ញា Soumeya MEDJEBEUR
លោក Pierre TOUCHE
កញ្ញា អិច ត្រីជាត់
លោក ឈីរីន មកវា
លោក Clément BOSSIS

ថីក្រម ចុង មុនីចិរិយា

ថីក្រម យ៉ា ណារិន
ថីក្រម Florence Ndepele Mwachande MUMBA

សហព្រះរដ្ឋមន្ត្រី:

លោកស្រី ជា លាង
លោក Nicholas KOUMJIAN

មន្ទីរព័ត៌មានដើម្បីការបង្កើតរូបរាង

មន្ទីរការពារក្នុងបាត់ទ្វេ ជា

មន្ទីរការពារក្នុងបាត់ទ្វេ សំដី ខេត្ត សំដី សំដី “សំណើរបស់សហព្រះរដ្ឋមន្ត្រី
សុំឱ្យដោះស្រាយចំពោះវិការ៖ នៅក្នុងសាធារណជនក្នុងសាធារណជន ខេត្ត សំដី”

គោលការណ៍ដែលត្រូវបានរាយការពិនិត្យ

១. នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារកីឡាក ខ្សែ សំផន (“មេធាវីការពារកីឡា”) បាន ដាក់សេចក្តីជួយដំណឹងអំពើបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យនិងសាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ ០០២/០១ (“សេចក្តីជួយដំណឹងអំពើបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ”) ^១
២. នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារកីឡាបានដាក់សារណាបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យនិងសាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ ០០២/០១ (“សារណាបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ”) ^២
៣. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារកីឡាបានដាក់សំណើស្តីកំណត់ម្រោះសារណាបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យកំបុងដោយសារបញ្ជាកំព្យូទ័រ។ សំណើនេះត្រូវបានដាក់សារណាបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ អនុវត្តន៍ងមិនមែនការកំពុល (‘‘ការកំពុល’’) ហើយសំណើកំណត់ម្រោះសារណាបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យដែលត្រូវបានដំណឹងដល់ភាគី នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥^៣
៤. នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥ សហព្រះរាជអាណាព្យាបាលស្ថិតិថ្នូរបានកំពុលទូលាយកសំណើកំណត់ម្រោះសារណាបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យកន្លែង និងបង្កាប់ចុរៈមេធាវីការពារកីឡាកំណត់សារបន្ថែម ដោយបញ្ជាក់ ថា ពីការបង្កាប់នេះនៅក្នុងការកំណត់ម្រោះសារណាបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ ត្រូវនិងទទួលការណើបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយសេចក្តីជួយដំណឹងអំពើបណ្តិ៍សាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ (“សំណើ”)^៤

^១ សេចក្តីជួយដំណឹងអំពើបណ្តិ៍សាទុក្របស់មេធាវីការពារកីឡាក ខ្សែ សំផន ប្រជាធិបតេយ្យនិងសាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ ០០២/០១ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ E313/2/1

^២ សារណាបណ្តិ៍សាទុក្របស់មេធាវីការពារកីឡាក ខ្សែ សំផន ប្រជាធិបតេយ្យនិងសាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ ០០២/០១ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ F17

^៣ សំណើស្តីកំណត់ម្រោះសារណាបណ្តិ៍សាទុក្របស់មេធាវីការពារកីឡាក ខ្សែ សំផន ប្រជាធិបតេយ្យនិងសាទុក្របស់មេធាវីការពារកីឡាក ខ្សែ សំផន ប្រជាធិបតេយ្យនិងសាទុក្រប្រជាធិបតេយ្យ ០០២/០១ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ F17 ដូចដំណឹងនៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯណាម៉ោង ១១ និង ០៨ នាទី។

^៤ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាណាព្យាបាល សុចូរដោយចំពោះវិវាទ៖ នៅក្នុងសារណាបណ្តិ៍សាទុក្របស់ ខ្សែ សំផន ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ F18

ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារកីឡាក ខ្សែ សំផន នៅថ្ងៃទី “សំណើរបស់សហព្រះរាជអាណាព្យាបាល សុចូរដោយចំពោះវិវាទ៖ នៅក្នុងសារណាបណ្តិ៍សាទុក្របស់ ខ្សែ សំផន”

៥. ផ្លូវ៖ មេធាវិការពារកីសុមជំទាល់ទៅនឹងសំណើគ្មានហេតុផល និងតតប្រយោជន៍មួយនៅ៖ ។
៦. ជាបច្ចុប្បន្ន សំណោះកែតប្រើនៃសារណាបណ្ឌីងសាទុក្រឹម ត្រូវបានគុណាការកំពុលទទួលយកបើយៗ ។ ដូច៖ គ្មានការសង្ឃឹមទេចា សំណោះនេះបានលើបាន និងដំឡើសសំណោះថាស់ និងជាសំណោះដីដី ដែលភាគីត្រូវដើរឲ្យបាប។
៧. បន្ទាប់មកទៀត ផ្តួចពីអំណោះសំណាងរបស់សហព្រះរាជអាណាព្យាព្យាប់ សំណោះកែតប្រើនៃសារណាបណ្ឌីង មិនមាន “វិវារៈ” នោះទេ ។ សំណោះនេះមិនផ្តួចពីអត្ថបទច្បាប់ជាជាមនុយ នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ឡើយ។
៨. សហព្រះរាជអាណាព្យាព្យាប់ គ្មានការយោងដល់កម្រិតផ្តើមដែលមានការប្រើប្រាស់បណ្ឌីងសាទុក្រឹម នៅក្នុងសំណោះកែតប្រើនៃសារណាបណ្ឌីងសាទុក្រឹម ដែលមិនអាចឱ្យសហព្រះរាជអាណាព្យាព្យាប់បានលើកឡើង នៅក្នុងសំណោះកែតប្រើប្រាស់បណ្ឌីងសាទុក្រឹម និងទទួលឱ្យករណីបណ្ឌីងសាទុក្រឹមដែលបានលើមិត នៅក្នុងសារណាបណ្ឌីងសាទុក្រឹម^៥ ។ សហព្រះរាជអាណាព្យាព្យាប់មកស្របយុទ្ធផ្លាស្សែ និងសំណោះកែតប្រើប្រាស់គុណាការឧក្រិដកម្មអនុវត្តជាតិ ឡើងទៀត ដែលថា (១) សេចក្តីផ្តើមដែលមានការប្រើប្រាស់សហព្រះរាជអាណាព្យាព្យាប់ច្បាប់ឡើងបណ្ឌីងសាទុក្រឹម អំពីផែលនឹងត្រូវរៀបចំលិតនៅក្នុងសារណាបណ្ឌីងសាទុក្រឹម និងផែលនឹងការប្រើប្រាស់សហព្រះរាជអាណាព្យាព្យាប់ ដែលបានលើកឡើង និង (២) ទទួលឱ្យករណីបណ្ឌីងសាទុក្រឹម និងអំណោះសំណាង ដែលបានរៀបចំឡើងដោយតាមលំដាប់ផ្ទុចគ្នានឹងសំណោះកែតប្រើប្រាស់បណ្ឌីងសាទុក្រឹម^៦ ។
៩. សហព្រះរាជអាណាព្យាព្យាប់ច្បាប់រាជលេខកម្រិតផ្តើមដែលមានការប្រើប្រាស់បណ្ឌីងសាទុក្រឹម និងទទួលឱ្យករណីបណ្ឌីងសាទុក្រឹម ។ ជាក់ត្រូង កម្រិតផ្តើមដែលមានការប្រើប្រាស់បណ្ឌីងសាទុក្រឹម ពាក់ព័ន្ធនឹងកំហុស

^៥ សំណើ កម្រិតផ្តើម ៣ និងកម្រិតផ្តើម ៥។

^៦ សំណើ កម្រិតផ្តើម ៥។

ចម្លើយតបរបស់មេធាវិការពារកីណោរ ខ្សែ សំដន់ ទៅនឹង “សំណើរបស់សហព្រះរាជអាណាព្យាព្យាប់ សុំឱ្យដោះស្រាយចំពោះវិវារៈ នៅក្នុងសារណាបណ្ឌីងសាទុក្រឹមបស់ ខ្សែ សំដន់”

ឯង ប្រព្រឹនដែលបានថាមប្រកាស ចំណោកជំឡើករូបភាពីសាទុក តីជាប្រភេទនៃកំហុសដែល
បានថាមប្រកាស⁷។ លើសពីនេះទៅឡើត តូលាការកំពុលបានបញ្ជាក់ថា នៅក្នុងសេចក្តីផ្លូវដំណើង
អំពីបណ្ឌិតធម្មតា ភាគីត្រា “បញ្ចាក់ទៅ” អំពីកំហុសដែលបានថាមប្រកាសប៉ុណ្ណោះ⁸។ ក្រោពីនេះ
ឡើត គ្មានអគ្គបទច្រោប់ណាមួយរបស់ អ.វ.ត.ក ដែងចា ទីឡើករូបភាពីសាទុក និងអំណោះ
អំណាង ដែលបានលើកឡើង នៅក្នុងសារណាបណ្ឌិតធម្មតាធុក ត្រូវបង្ហាញ និងដាក់លើតាមលំដាប់
ផ្សេងគ្មានរបស់ក្នុងដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក នោះទេ។

១០. នៅក្នុងសារណាបណ្ឌិតធម្មតាធុក មែនធានាភារពារក្នុងបានគោរពតាមប្លង់ និងលំដាប់លំដាយដែលនៅ
ទីឡើករូបភាពីសាទុក និងអំណាង ឬចាន់ជំរួចនៅក្នុងសេចក្តីផ្លូវដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក។ មែនធានាភារពារក្នុងប្រចាំខែ ឬចាប់ពីថ្ងៃទី៣០ និងរហូតដល់ ដាយដាក់ចំណាងដើរដែរត្រូវនិងតំនិត ដែល
មាននៅក្នុងកម្រិតដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក។ ទៅបីជាមានការផ្លាស់ទី ប្រចំណាង
បញ្ចូលគ្រាតិចត្ថបន្តិ៍ ឬទីតាំងបានលិចតប្បីផ្សេងៗនៃដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក។ ទោះបីជាមានការផ្លាស់ទី ប្រចំណាង
កំណាង កំណាងការដាយប្រុធលំដុំក្នុងការប្រើបង្កើមរាជធានីភាគី និងប្រវិជ្ជមានប្រចំណាង
តាមបំណងរបស់សហគ្រោះរាជអាជ្ញាតា។ លើសពីនេះទៅឡើត សហគ្រោះរាជអាជ្ញាតានៅលើដោយ
ត្រឹមខិន ដើម្បីដាក់សារណាតប់⁹

⁷ ឧបាទាន៍ អង្គដំនឹងមីនីជាមេត្តបានគោរពនៃកំពុលនៃកំពុលកម្មអនុវត្តជាតិសម្រាប់ប្រទេសរាជរដ្ឋបណ្ឌិតធម្មតាធុក ៤ ដែលបានលើកឡើង នៅក្នុងកម្រិតដំណើង ឬចំណាងកម្រិតដំណើង ៨ ដែលកម្រិតដំណើង ១០ ដែលបណ្ឌិតធម្មតាធុករបស់ Rukundo (រឿងកីឡា Rukundo គណនឹងអង្គអាជ្ញាតា, ICTR-2001-70-A, សាលដីការ ឱេ:ឡើទី ៨០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១០ កម្រិតដំណើង ៥, បណ្ឌិតធម្មតាធុករបស់ Emmanuel Rukundo ប្រជាធិបតេយ្យក្នុងបណ្ឌិតធម្មតាធុក ឱេ:ឡើទី ៨១ ខែ កុម្ភ: ឆ្នាំ ២០០៩, ICTR-2001-70-A, ឱេ:ឡើទី ០៥ ខែ វិធីការ ឆ្នាំ ២០០៩)។ ជាមួយទៅ សូមីតែនៅក្នុងរឿងកីឡាដីលីយែស់តុលាការពីសេស ជនជាប់ថាមដែលបង្រួចសុំចុងរាជរដ្ឋបណ្ឌិតធម្មតាធុក មិនលើកឡើងនូវទីឡើករូបភាពីសាទុកលើសពី ៨០ នោះឡើយ។ ឧបាទាន៍ រឿងកីឡា អង្គអាជ្ញាតា គណនឹង Dordovic, IT-05-87/I-A, សាលដីការ ឱេ:ឡើទី ៨១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤ កម្រិតដំណើង ៥ (ទីឡើករូបភាពីសាទុក ១១)។

⁸ សេចក្តីសង្រៀបចំណាងដំណើងបណ្ឌិតធម្មតាធុកលើសពី ៨០ នោះឡើយ។ ឧបាទាន៍ រឿងកីឡា អង្គអាជ្ញាតា គណនឹងបណ្ឌិតធម្មតាធុក ឱេ:ឡើទី ៨២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ F3/3 កម្រិតដំណើង ៨។

⁹ សេចក្តីសង្រៀបចំណាងដំណើងសុំពួររាយរដ្ឋបាល និងបង្រួចមំនួយចំពោរលើសេចក្តីផ្លូវដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក និងសារណាតប់ ឱេ:ឡើទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ F9 កម្រិតដំណើងសុំពួររាយរដ្ឋបាល សុំបង្រួចមំនួយចំពោរលើសេចក្តីផ្លូវដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក និងបង្រួចមំនួយចំពោរលើសេចក្តីផ្លូវដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក ឱេ:ឡើទី ១១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ F13/2 កម្រិតដំណើង ១៧។

ចម្លើយតបរបស់មែនធានាភារពារក្នុងលក្ខណៈ ឬ សំណង ទៅនឹង “កំណើនកំណើនកំណើនកំណើន និងបង្រួចមំនួយចំពោរលើសេចក្តីផ្លូវដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក”
សុំចុងរាជរដ្ឋបាល និងបង្រួចមំនួយចំពោរលើសេចក្តីផ្លូវដំណើងអំពីបណ្ឌិតធម្មតាធុក

១៩. ដើម្បីធ្វើយកលេបហ្មានអាជ្ញាតា និងដើម្បីធ្វើបេរាងភាពយើទម្រង់បន្ថែមទៀត ក្នុងនឹតិវិធីបណ្តិ៍ងសាច់ក្នុង មេដារីការពារកីឡាមក្តាប់ជាទុបសម្រេចទៅនឹងមេដារីការពារកីឡាមក្តាប់ជាទុបសម្រេច នូវសេចក្តីថ្លាស់បង្ហាញអំពីការផ្តាស់ស្រី និងការប្រជាធិបតេយ្យបញ្ហាណគ្មានកាតិចត្រួច នូវកំហុសដែលបានចោទប្រកាស់ រវាងសេចក្តីជួនដំណឹងអំពីបណ្តិ៍ងសាច់ក្នុង និងសារណាបណ្តិ៍ងសាច់ក្នុង¹⁰។

ការត្រួតពេលវេលា

១៤. មេដារីការពារលោក ខ្សែរ សំដន និងបំអងដំនីជប្រៃតុលាការកំពូលមេត្តាចិត្តធម៌សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាតា។

	មេដារី គង សំអន មេដារី Anta GUISSE មេដារី Arthur VERCKEN	រាជធានីភ្នំពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ទីក្រុងបានឯកសារ
--	---	---

¹⁰ ឧបសម្រេចនាន់ចំណងដើរថា “ការផ្តាស់ស្រី និងប្រជាធិបតេយ្យបញ្ហាណគ្មានកាតិចត្រួច រវាងសេចក្តីជួនដំណឹងអំពីបណ្តិ៍ងសាច់ក្នុង និងសារណាបណ្តិ៍ងសាច់ក្នុង”។

មេដារីបានបញ្ជាក់ថា “ការផ្តាស់ស្រី និងប្រជាធិបតេយ្យបញ្ហាណគ្មានកាតិចត្រួច នូវកំណើនរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាតា សំរួលដោយចំពោះវិការ៖ នៅក្នុងសារណាបណ្តិ៍ងសាច់ក្នុងរបស់ខ្សែរ សំដន”